

[Boligministeren]

de to ærede talere, som vi netop har hørt, ikke længere beskæftiger sig med, hvad det egentlig var, der var så overraskende for dem. Men det skyldes måske, at man har forstået den argumentation, som jeg kom med for lidt siden. Selv om vi kun taler om 15 mødedage, og selv om vi kun taler om et halvt år knap og nap, er der rent faktisk sket noget i det økonomiske liv i Danmark og i verden omkring os. Og det er jeg glad for at man nu har forståelse for.

Så er der spørgsmålet om beskæftigelseseffekten. Jeg kan ikke sætte firkantede tal på, hvis det er det, man ønsker, men jeg vil bare sige, at der for mig at se ikke er tvivl om, at hvis man giver mulighed for belåning af friværdier i intervallet mellem 60 og 80 pct., skabes der en aktivitet i samfundet, som har en vis effekt. Man kan altid diskutere, hvor stor den er. Som jeg sagde før: De undersøgelser, der har været foretaget af forskellige medier, viser, at en meget stor del af de ekstra belåningsmuligheder, som skabes med et sådant lovforslag, vil blive anvendt til forbedringer og tilbygninger, og hvad ved jeg – det skal jeg ikke kunne sige præcist. Men jeg har da den samme opfattelse, at det tror jeg faktisk. Folk har lært, hvad et lån er for noget. Det var den øvelse, det var nødvendigt at tage vare på; derfor den trinvisse liberalisering.

Så spørger hr. Jørgen Estrup: Hvor mange trin er der på den stige? Jeg vil gerne sige, at vi har jo gennemført forskellige lempelser igennem det sidste halvandet til to år. Den største, vi har gennemført inden for de sidste to år, det var den, der skete lige før sommerferien. Med det, vi nu gør her, når vi så op på 80 pct., som er lånegrænsen for parcelhuse, og dermed er der i og for sig ingen grund til at uddybe det spørgsmål nærmere.

Jeg skal ikke afvise, at der på en række andre områder kan findes muligheder for at forenkle vores realkreditlov, gennemføre noget, som også hr. Jørgen Estrup ville betragte som lempelser og liberaliseringer. Jeg modtager meget gerne gode ideer og forslag til det. Jeg mener nemlig grundlæggende, at det er kolossalt vigtigt, at dette instrument skal være et instrument, som er til fælles gavn, og at anvendelsen af det ikke hæmmes unødigt af restriktioner.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Jeg er glad for, at boligministeren ikke gav sig til at komme med et foredrag om nogle eksempler på, hvilken beskæftigelse dette forslag kunne give, for man ville nok ikke komme videre godt fra det, når de skulle efterprøves i praksis.

Boligministeren havde den opfattelse, at en frigivelse af belåning fra 60 til 80 pct. ville give en vis aktivitet. Man kan spørge sig: Hvilken aktivitet? Er det selve det papirarbejde, som er forbundet med denne lånoplægning, som formentlig et par enkelte mere vil benytte sig af, fordi det er billigere?

Alle, der skal sætte arbejder i gang, kan med hjemmel i gældende lov låne på nøjagtig de samme betingelser og oven i købet op til 100 pct. Alle, som vil købe minkpelse, diamantringe, lystbåde eller andet, kan ved hjælp af ægtefællehandler lave denne omlægning med hjemmel i gældende lov. Det er lidt dyrere, så den eneste beskæftigelseseffekt, der kan være tilbage, det er den effekt, der ligger i det papirarbejde, der vil være forbundet med, at nogle flere vil gøre det, fordi det bliver lidt billigere. Det synes jeg ikke er en effekt, som behøver at blive fremhævet fra denne talerstol.

Dette er et fornuftigt forslag, som ligestiller folk, og som fjerner den urimelighed, at man skal lave en handel med sin ægtefælle for at kunne få omlagt dyre banklån. Det er det, det handler om, det var det også i maj, og lad det da så blive ved det.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Første behandling af lovforslag nr. L 78:

Forslag til lov om ændring af lov om privat byfornyelse. (Forlængelse af forsøgsperioden, ændrede regler om lejertilslutning, anvendelsesområde og huslejefastsættelse).

Af boligministeren (Svend Erik Hovmand).
(Fremsat 28/10 92).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Pia Gjellerup (S):

Efter den sidste debat er det fristende at nævne, at dette forslag er et forslag om ændring af en lov, som blev vedtaget for 12 mødedage siden – ganske vist også efter EF-afstemningen, så den kan i hvert fald ikke være begrundelse for at skulle ændre i dette forslag.

Med hensyn til beskæftigelseseffekten – for lige at tage den side af det med – så går reklamebemærkningerne til dette forslag jo også ud på, at den beskæftigelseseffekt, der var i den oprindelige lov, var beregnet til at være investeringer for 1 mia. kr. Det Fri Aktuelt har i dag et større bolig- og byggetillæg, hvor man har prøvet at kontakte alle de organisationer, som man kunne forvente vidste noget om privat byfornyelse. Deres oplysning er, at de ikke har kendskab til ét eneste projekt.

Hvis vi ganger op i overensstemmelse med forventningen i lovforslagets bemærkninger, skulle beskæftigelseseffekten være halvanden gang den oprindelige lov, det vil sige halvanden gange nul, så er vi oppe på et lidt større nul i beskæftigelseseffekt. Så det kan altså heller ikke være begrundelsen. Men lad nu det stå, så kan det være, vi får et foredrag fra boligministeren om lidt.

Socialdemokratiet var ikke overbevist om det hensigtsmæssige i at have en lov om en såkaldt privat byfornyelse. Den har ikke meget med byfornyelse at gøre, men det syntes boligministeren nu den skulle hedde. Vi var ikke tilhængere af den tilfældige måde at vælte yderligere vedligeholdelsesudgifter over på lejerne på, der i forvejen betaler vedligeholdelsen; det ville blot afholde lejerne fra at indgå de aftaler – hvorved der ikke vil være opnået noget som helst.

Det er imidlertid svært i længden at holde et forslag fra livet, hvis ens afgørende argument er, at det ikke vil føre til noget som helst. Der-

for valgte vi at være med for at kunne bevise over for den boligminister, der ikke ville lade sig overbevise af saglige argumenter, at der ingenting ville ske. Derfor sagde vi: Godt, så tager vi det forslag og gennemfører det. Derfor lavede vi en aftale med regeringen og midterpartierne om en forsøgsordning.

Loven har nu virket i få måneder, hvorefter regeringen i erkendelse af, at vores synspunkt var rigtigt, henviser til sin langsigtede boligpolitik for at få lirket låget op til lejernes fatamorganastiske milliarder. Regeringens seneste langsigtede boligpolitik holdt altså således lige 4 måneder.

Den arbejds metode kan hverken Folketing eller befolkning være tjent med; aftaler må kunne forventes at holde betydelig længere. Vi har fra Socialdemokratiets side fremsat et forslag, der kommer til behandling om lidt, beslutningsforslag nr. B 5, som indeholder konkrete forslag til, hvordan man kan bedre beskæftigelse situationen inden for byggeriet, hvor det er alvorligt tiltrængt, men det er nogle helt andre initiativer, vi skal i gang med.

Hvad er så indholdet i det forslag til ændring, regeringen kommer med her? Et af elementerne er en forlængelse af forsøgsperioden. Dertil kan man sige, at hvis loven ikke har nogen betydning, kan man lige så godt forlænge den med et par år, og man kan sådan set også godt afskaffe den; det vil da i hvert fald være en forenkling.

Så lægger man op til inddragelse af ubeboede ejendomme – taler om, hvordan lejere og ejere skal indgå aftaler i ubeboede ejendomme. Det er mig en gåde hvordan, men det er altså det, man vil lægge op til. Det lægger kun op til at jage lejere ud af ejendomme, altså at tømme ejendommene, for derefter at kunne lave sindrige forbedrings- og vedligeholdelsesarbejder for kommende lejeres regning, uden at de kan forsvare sig mod det, hvis de af bolig-nøds mæssige grunde bliver nødt til at flytte ind.

Der er også et forslag om nedsættelse af lejerandelen i aftalerne fra 75 til 50 pct. Det vil fjerne den naturlige og nødvendige modvægt til lovens opgør med det lejedes værdi som overgrænse for lejen.

Hovedformålet med gennemførelsen af loven – men man kan måske ikke rigtig tage nogen af bemærkningerne for givet – sagdes den-

[Pia Gjellerup]

gang at være at gennemføre forbedringsarbejder og de dertil knyttede nødvendige vedligeholdelsesarbejder. Her er der tale om, at man nu skal åbne mere generelt for vedligeholdelsesarbejder. Det er ikke rimeligt; det har lejerne betalt til. De skal ikke betale en gang til for nogle forbedringer, som de under ingen form får.

Endelig er der spørgsmålet om at indføre slutlejen i forbindelse med nyindflytning i løbet af optrappingsperioden. Det vil være en ren gevinst for ejerne, for i slutlejen er jo indregnet det – man kan sige tab, der ligger i optrappingsperioden, og det vil sige, at udlejeren bare vil få en ren gevinst.

Det turde være fremgået, at vi ikke er tilhængere af de enkelte elementer og selvfølgelig heller ikke af det samlede forslag. Jeg synes, det er lidt ærgerligt, at boligministeren vil lægge navn til sådan noget – ja, kan man fra talerstolen kalde det jaskeri? Lad mig i hvert fald gøre det.

Pernille Sams (KF):

Det er unægtelig hurtigt, vi igen skal diskutere ændringer i loven om privat byfornyelse, der er trådt i kraft for få måneder siden. Men da loven i dag er meget restriktiv og visse af bestemmelserne derfor bremser for mange vedligeholdelsesinitiativer og for den øgede beskæftigelse i byggebranchen, der ellers er basis for, finder vi alligevel, det er i orden allerede nu at tage diskussionen op igen.

Byggebranchen er så presset, at man ikke kan tillade sig at afvise fornuftige forslag, der kan give flere arbejdspladser. De private udlejningsboliger har meget at indhente vedligeholdelsesmæssigt; derfor er dette et godt område at tage fat på.

Desværre må man også se i øjnene, at hvis der – trods den meget restriktive lov – er aktiviteter, som eventuelt er under iværksættelse på baggrund af den eksisterende lov, vil de gå mere eller mindre i stå, indtil vi har afklaret dette lovforslags videre skæbne. Derfor skylder vi hensynet til arbejdspladserne at få dette forslag færdigbehandlet forholdsvis hurtigt.

Det Konservative Folkeparti kan støtte lovforslaget. Vi synes, at den eksisterende lov blev unødigt restriktiv og af meget kort varighed. Der er stadig efter det foreliggende forslag kun tale om en forsøgsordning – nu af lidt længere

varighed. Vi mener, det skal have en chance, så vi kan se, hvordan det fungerer i praksis.

Vi er ikke betænkelige ved, at et flertal af lejerne skal kunne beslutte et projekt – modsat det nuværende krav på tre fjerdedele. Vi argumenterede allerede fra starten for, at det burde være mindst 50 pct. af lejerne, fordi det ville være parallelt med reglerne i den almenyttige sektor. Her har beboerdemokratiet i mange år fungeret på den måde, at over 50 pct. af lejerne var nok til at træffe en beslutning, der var forpligtende for alle. Når vi laver regler for det private udlejningsbyggeri, forstår vi ikke, hvorfor procenten skal være større her. Det kan kun være for at forhindre, at beslutninger kan træffes, og det er ikke vores formål med loven.

Vi har ingen problemer med at sige ja til, at også tomme ejendomme skal være omfattet af lovens anvendelsesområde. Det er positivt, at ingen bliver generet af arbejdet, og at der ikke er problemer med midlertidig eller permanent genhusning. Boligerne bliver bedre, og det giver flere arbejdspladser.

Generelt er der megen sund fornuft i lovforslaget, og i en tid med alt for stor arbejdsløshed er der god grund til at fjerne bremsende unødvendigheder og lade netop fornuften styre.

Pia Gjellerup (S):

Jeg er kommet i den situation, at jeg er fuldstændig enig med fru Pernille Sams på ét punkt, nemlig i det, fru Pernille Sams siger om, at man kan ikke tillade sig at afvise fornuftige forslag. Nej, det kan man ikke, men det må være tilladt, det må endog nærmest være påbudt, at afvise ufornuftige forslag, og det går jeg ud fra at vi sådan set også kan være enige om. Men jeg glæder mig til at høre fru Pernille Sams under det næste forslag på dagsordenen, for dér kan vi jo i givet fald bruge den vending, fru Pernille Sams nu har formuleret.

Så siger fru Pernille Sams, at der er noget, der vil kunne gå i stå, hvis vi ikke gennemfører dette lovforslag hurtigt. Det har jeg meget svært ved at forstå. Når der ikke er noget i gang, hvordan kan vi så få noget til at gå i stå? Det er igen det dér med halvanden gange nul – det er svært at få noget ud af det.

Endelig er der spørgsmålet om parallellen til den almenyttige sektor. Fru Pernille Sams siger, at når man kan klare sig med det flertal

[Pia Gjellerup]

dér, må man vel også kunne klare sig med et flertal her. Situationen er nu ikke den samme. Den er overhovedet ikke på nogen måde sammenlignelig, for i den almennyttige sektor bestemmer man også selv alt andet i forhold til sin bolig med et flertal. Det vil sige, at man kan beslutte sig til, at der er nogle arbejder, man vil have udført. Man kan beslutte sig til prioriteringen af dem, til forbedringsarbejder, vedligeholdelse osv. Det er lejerne afskåret fra. Krumtappen i noget af det, vi kommer til at drøfte om lejelovgivning, er at finde ud af, hvordan vi får en fornuftig lejerindflydelse ind i lejelovgivningen, så lejerne kan have både rettigheder og pligter i forhold til et flertal.

Hvis jeg var fru Pernille Sams, ville jeg være – ja lidt flov – men det er måske for meget for langt – over at advokere så kraftigt for et forslag, der ikke har noget indhold.

(Kort bemærkning).

Pernille Sams (KF):

Fru Pia Gjellerup er helt fascineret af sine egne tanker om de dér halvanden gange nul, som skulle give nul. Så siger fru Pia Gjellerup, at når der ikke er spor i gang, er der heller ikke noget, der kan gå i stå; og der kommer i øvrigt heller ikke noget i gang, for halvanden gange nul er nul.

Jeg kan ikke svare på, om der ikke er spor i gang. Der er højst sandsynligt ikke rigtige byggearbejdspladser i gang endnu, for der er tale om en helt ny lov. Derimod er jeg er meget stærkt i tvivl om, hvorvidt der ikke er noget i gang på det forberedende plan. Efter at man har fået muligheden, skulle det undre mig, om der slet ikke var nogen, der syntes, at der kunne være noget i det her, som var vældig positivt.

Men hvis fru Pia Gjellerup skulle have ret i, at der ikke er noget i gang overhovedet, heller ikke på det forberedende plan, er der ikke så meget at sige til det, for det er en fantastisk restriktiv lov, vi har vedtaget, og der er ikke ret mange muligheder for at få sat noget i gang. Og det er lige netop det fantastiske restriktive, der bremser enhver form for aktivitet, som vi gerne vil have lempet lidt på her, sådan at der kunne komme noget i gang. Så fru Pia Gjellerup leverer selv argumentet for, at det ville være godt at lempe på nogle få af ventilerne, så det ikke blev det nulregnestykke, som fru Pia

Gjellerup er så fascineret af, der blev slutresultatet.

Vi må dog alle herinde kunne enes om, at det ville være vældig godt, hvis vi kunne få skabt noget positivisme i byggebranchen. Dette gør det højst sandsynligt ikke, medmindre vi lemper på disse restriktioner. Det er derfor, vi fremsætter lovforslaget fra regeringspartierne side, og vi bakker det selvfølgelig også op.

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Jeg er såmænd ikke fascineret af, at halvanden gange nul giver nul. Jeg konstaterer bare, at det er en sandhed, vi må forholde os til.

Og endelig om restriktioner: Det, der er restriktivt i denne lovgivning, er at sørge for, at lejerne har en rimelig mulighed for at være med i beslutningsprocessen, idet det er dem, der skal betale hele gildet. Hvis man vil have en lovgivning – og det er det, regeringen vil – hvor alt, hvad der overhovedet kan findes af udgifter i forbindelse med en ejendom, betales af lejerne, og alt, hvad der kommer af indtægter og af kapitalgevinster, tilfalder udlejerne, har vi gjort boligmarkedet – og også os selv som repræsentanter for de mennesker, der skal bo der – en bjørnetjeneste.

Det er en anden vej, vi skal. Vi skal dele goderne og ulemperne lidt mere ligeligt, og så kan vi begynde at tale om flertal. Men det er i den anden konstruktion, restriktionen ligger, og det er det, fru Pernille Sams ikke vil indse.

Erik Larsen (V):

Venstre kan støtte dette lovforslag, som overordnet set har til formål at forbedre mulighederne for at få mere gang i denne form for byfornyelse til gavn for lejerne eller de boligsøgende. Når jeg siger de boligsøgende, er det i høj grad, fordi man nu også tager ubeboede ejendomme med ind under lovens område.

Jeg håber heller ikke, at det er blevet et fyord at nævne, at der også kan være beskæftigelsesmæssige effekter forbundet med netop en udvidelse af rammerne i denne lov. Det tror jeg heller ikke at Socialdemokratiets ordfører mener. Jeg tror stadig væk på, at vi herinde i fællesskab skal prøve at være alsidige i vores tankegang med hensyn til at få skabt flere arbejdspladser.

[Erik Larsen]

Vi lægger i Venstre vægt på, at også opretnings- og vedligeholdelsesarbejder bliver omfattet af lovforslaget. Vi mener, det vil gøre det lettere at få sat projekter i gang, hvilket vi fra Venstres side meget gerne vil støtte. Vi håber på et hurtigt udvalgsarbejde.

Pelle Voigt (SF):

Lovforslaget om privat byfornyelse opnåede for kort tid siden, da det blev vedtaget, at blive udråbt som boligministerens fikse idé. Ikke i den forstand, at det så godt ud, men i den forstand, at det er en idé, der har sat sig fast. Og nu har den altså sat sig så fast, at den ikke kan komme videre.

Det har vist sig med al ønskelig tydelighed, at et forslag af denne art ganske enkelt ikke har nogen virkning overhovedet. Det, man forsøger med det foreliggende lovforslag, er at lappe på det og foretage ændringer først og fremmest med hensyn til lejerindflydelsen, så det måske trods alt alligevel kunne få en eller anden skadelig virkning. Men det vil stadig væk ikke skabe arbejdspladser.

Jeg var dybt fascineret af den konservative ordførers betragtninger heroppefra af filosofisk art om, hvordan man egentlig kan bremse absolut ingenting. Det er sådan noget, der kan få én til at ligge vågen om natten og spekulere. Jeg tror egentlig, vi er i den situation, at der både i Boligministeriet, i de såkaldte boligpolitiske forhandlinger, i Folketingets Boligudvalg og senest i aktiveringsforhandlingerne simpelt hen allerede er spildt for mange tanker og for meget talent på denne fikse idé, som ikke nogen sinde vil skabe en eneste arbejdsplads. Jeg husker boligministerens jublende begejstrede forklaring på, hvad meningen med forslaget var, ved andenbehandlingen den 15. juni 1992, hvor boligministeren sagde – og jeg citerer fra Folketingstidende 1991-92, spalte 10453:

»Det handler nemlig om, at ejere og lejere på frivillig basis tager hinanden i hånden og siger: Nu vil vi have de badeværelser, så nu går vi hen til kommunen og får det blå stempel, og så går vi i gang. En enkel og smidig proces.«

Men i forbindelse med det foreliggende forslag er der altså desværre ikke nogen, der har følt den ringeste anledning til så meget som at overveje at tage hinanden i hånden og gå til kommunen og få ordnet de pågældende badeværelser. Og det er af de indlysende grunde,

som vi gjorde rede for under forhandlingen dengang, nemlig at det ville medføre nogle huslejestigninger, som lejerne ganske simpelt ikke kan acceptere, selv om de gerne ville. Derfor synes jeg, at enden på debatten i dag må være, at man erkender, at dette her var et forsøg, der ligesom i det berømte ordsprog kan lignedes ved et dødfødt barn, der vokser op og løber ud i sandet.

Kirsten Jacobsen (FP):

Jeg kan ikke forstå, at hr. Pelle Voigt og Socialdemokratiet bruger så meget krudt på at fortælle, at man er nødt til at afvise forslaget. Hvis forslaget er fuldstændig uden effekt, er det også helt ufarligt at vedtage det, men så er det selvfølgelig lidt ærgerligt, at Folketinget beskæftiger sig med at vedtage forslag, som kun bliver fremsat, fordi boligministeren har en fiks idé. Det kan jeg sådan set godt se, og det argument ville jeg da også gerne tage seriøst, men det andet kan jeg ikke ret godt tage seriøst.

Men jeg kan da være meget enig i de bekymringer, man nærer om beskæftigelseseffekten i forslaget. Fremskridtspartiet støtter det gerne, og jeg er enig med dem, der har sagt, at byggebranchen har det så hårdt, at alt positivt må og skal prøves, så der kan blive sat noget i gang. Men så vil jeg da godt komme med et par forslag:

Nogle undersøgelser for ganske nylig har jo vist, at der virkelig sker byfornyelse for private midler i de tilfælde, hvor en udlejningsejendom skifter status til enten en privat andelsboligforening eller en ejerlejlighedsforening. Det var jo muligt, at regeringen skulle overveje, om ikke man skulle lempe på de to steder, for her er man i hvert fald sikker på at beskæftigelseseffekten er reel.

Jeg kunne også godt tænke mig at dvæle en smule ved noget, der virker lidt underligt for mig. Vi har haft manglende beskæftigelse, siden vi vedtog loven, så hvorfor tror man, det vil give bedre beskæftigelse, fordi man ændrer reglerne fra kvalificeret flertal til almindeligt flertal blandt lejerne? Jeg mener ikke, det er det, som det drejer sig om. Men for Fremskridtspartiets skyld kan man såmænd gerne vedtage det. Det synes vi egentlig ville være en god idé, selv om vi ikke tror så meget på det, men vi gør det ud fra den betragtning, at hvis

[Kirsten Jacobsen]

regeringen – som trods alt skal administrere ordningen – virkelig har den hellige overbevisning, at det giver den ønskede effekt, skal vi ikke modsætte os det.

Men jeg må også komme med nogle bemærkninger til den diskussion, der har været om forskellene mellem lejere i den private sektor og i den almennyttige sektor. I den almennyttige sektor kan Socialdemokratiet godt acceptere at et flertal bestemmer, for dér bestemmer man det hele, men i den private sektor kan man derimod ikke acceptere det almindelige demokrati. Lejerne i den almennyttige sektor ser ikke den forskel. I virkelighedens verden er det sådan, at det direkte demokrati, som Socialdemokratiet taler om, ikke eksisterer. Den almennyttige sektor er lige så meget til gavn for sig selv – hvis den i det hele taget er til nogen gavn – som den private boligsektor er, og derfor er der ingen som helst grund til at gøre de sondringer.

Men jeg synes, vi skal vedtage en forlængelse af ordningen, og lad os så se, om boligministeren om ikke andet kan få sin fikse idé opfyldt.

Svend Aage Jensen (CD):

Lov om privat byfornyelse, som blev vedtaget i slutningen af sidste samling, var resultatet af et intenst samarbejde mellem en række partier, bl.a. CD.

Loven har kun virket i få måneder, og dens virkninger kan vel næppe afspejles endnu. Men nu foreligger der altså et nyt oplæg til forhandling, som indeholder følgende forslag: en forlængelse af forsøgsperioden til udgangen af 1995, at lejertilslutningen i forbindelse med et projekt skal reduceres fra 75 pct. til 50 pct., at loven udvides til også at omfatte tomme ejendomme med mulighed for at forlange fuld leje-forhøjelse ved gendulejning, og endelig en udvidelse af positivlisten.

Centrum-Demokraterne deltager gerne i drøftelsen af forslaget, men CD vil være meget varsomme, såfremt der er elementer i forslaget, der kan give frit løb for huslejestigninger.

Jørgen Estrup (RV):

For dem af os, der havde den specielle for-nøjelse at diskutere privat byfornyelse måned efter måned i foråret, har det her lidt karakter af at gense »Borte med Blæsten«. Der er jo in-

gen tvivl om, at dette er boligministerens drøm, som ikke blev gennemført i foråret, men som vi nu får på bordet igen, uanset at boligministeren meget vel ved, at et klart flertal ikke ønskede, at forslaget skulle se sådan ud.

Jeg synes sådan set, det er helt i orden, at boligministeren fortsat har den holdning, men jeg kan godt tvivle lidt på, om det er befordren-de for en fælles samling om, hvordan byfornyelsen skal foregå, at sådanne forslag kommer frem i Tinget. I et senere punkt på dagsordenen fremlægger Socialdemokratiet sine holdninger, og man kan spørge sig selv, når der bliver fremsat forslag på dette område, som egentlig er forligsstof: Vil det føre til, at man fastholder forliget, eller er man indstillet på at ændre det?

Og det er egentlig også mit spørgsmål til boligministeren: Skal det forstås sådan, at boligministeren er parat til at gennemføre lovforslaget med det flertal, han kan finde, eller skal vi i fællesskab sætte os ned og prøve på at finde ud af, hvordan vi tager tråden op fra foråret? For konklusionen af alle de indlæg, vi har haft hidtil i dag, må vel være, at det, der blev gennemført i foråret, endte lidt blindt, at der ikke er den ønskede beskæftigelsesvirkning i det, og at vi alle sammen gerne vil have en byfornyelsesindsats, som virkelig batter noget på beskæftigelsessiden.

Jeg synes, at lovforslaget tager fat et helt galt sted, fordi man graver sig ned netop på det ømmeste punkt mellem ejere og lejere, nemlig på spørgsmålet om den vedligeholdelse, som aldrig blev foretaget, og den forsømmelse af ejendommene, som man kan konstatere de steder, hvor der er brug for en byfornyelse. Hvordan skal den regning fordeles mellem parterne? Hvis man siger, som der lægges op til i boligministerens forslag, at lejerne skal betale – og lejerne ved, at der står i lejeloven, at ejeren har pligt til at vedligeholde ejendommen – så har man på forhånd sagt, at denne knude ikke kan løses. Det gælder selvfølgelig om at finde et system, som opfordrer både ejere og lejere til at sætte noget i gang i fælles interesse, og det gør man altså bedst ved at erkende, at der var nogle ting, der blev forsømt i en periode, og at der må komme nogen udefra med en gulerod og hjælpe parterne.

Og derfor tror jeg ikke, man kommer nogen vegne undtagen ved at sige fra det offentliges

[Jørgen Estrup]

side: Vi er nødt til at give parterne en gulerod, hvis byfornyelsen skal i gang. Den behøver ikke at være helt så stor som i det eksisterende byfornyelsessystem, men en gulerod skal der være. Jeg tror, det er nøglen til at få noget i gang på byfornyelsesområdet, og derfor vil jeg egentlig opfordre boligministeren til, at vi i stedet for at fremsætte markeringsforslag prøver på at få taget tråden op.

Lysholm Christensen (KRF):

Vi har stadig til gode at se effekten af den nugældende lovgivning om privat byfornyelse, der blev gennemført i foråret. Men der er jo naturlige grunde til, at vi ikke kan registrere konkrete resultater endnu: dels den korte funktionstid og dels de høje krav til lejertilslutning, så det er vel lige tidligt nok at give ordningen karakter endnu.

I dag har vi et nyt lovforslag til behandling, et forslag til ændring af denne lov fra foråret. Ministeren foreslår en lejertilslutning på 50 pct., en udvidelse af lovens område til også at omfatte tomme lejligheder og en opblødning af positivlisten til også at omfatte opretnings- og vedligeholdelsesarbejde. Disse ændringer kan vi godt tilslutte os i Kristeligt Folkeparti. Vi mener, at ordningen skal have en chance, og at det er nødvendigt, at der bliver løst op på de nævnte punkter, så det medvirker vi gerne til.

Byfornyelsen er jo stadig et meget stort problem, og der er enorme opgaver, som venter på at blive løst. Vi er godt i gang med det, men med den hastighed, det foregår i lige i øjeblikket, har det jo lange udsigter med at komme til vejs ende. Og selv om der måske kommer lidt flere midler til byfornyelse på kontoen, når vi skal lave finanslov om kort tid, vil det stadig væk vare alt for længe, inden vi får has på det store problem, og derfor kan vi varmt tilslutte os tanken om at invitere private investorer til at investere på området.

Vi medvirker gerne til en hurtig gennemførelse af det pågældende lovforslag.

Boligministeren (Svend Erik Hovmand):

Må jeg allerførst takke for en positiv tilslutning fra en række af partierne og derpå knytte en bemærkning til de kritiske indlæg, der især har været fra S og SF.

Det er jo fuldstændig rigtigt, at det forslag angående privat byfornyelse, som blev vedta-

get inden sommerferien, ikke har haft særlig lang virkningstid. Vejledningen blev sendt ud lige efter sommerferien; der skal være tid til beboermøder, og der skal være tid til drøftelser parterne imellem. Og så sker der det, at Socialdemokratiet den 10. september fremsætter sit forslag om, at nu bør der sikres et direkte statsligt rentetilskud, og så er det klart, at fra det øjeblik er alle afventende. Hvorfor gå i gang med noget, som i øvrigt er udmærket, hvis man kan få noget endnu bedre ved at vente et par måneder?

Vi fremsatte derfor kort tid efter en række andre gulerødder, for nu at bruge hr. Jørgen Estrups terminologi, for det er jo det, det handler om. Jeg tror såmænd nok, at der ville være kommet rimelig god gang i sagen, hvis der ikke havde været så stærke markeringer og så stærke udtalelser om, at der skulle nogle flere gulerødder på bordet. Det er klart, at det præger markedet. Nu har vi altså lagt en række gulerødder på bordet i form af dette lovforslag. Vi skal om lidt diskutere Socialdemokratiets udspil vedrørende det samme emne, og så må vi jo i forligskredsen tage en drøftelse af de synspunkter, som har gjort sig gældende.

Med hensyn til det konkrete forslag kunne der jo siges meget til de enkelte bemærkninger. Af hensyn til den debat, vi skal have om lidt, skal jeg dog afholde mig fra at gå i detaljer, men blot generelt sige, at lige præcis disse fem punkter opfattes af nogle initiativtagere på området som hindringer for en større effekt af denne lovgivning. Derfor har vi valgt at tage disse fem punkter med.

Jeg tror, at vi kan få en fornuftig dialog om disse spørgsmål, også ud fra et mere overordnet sigte, for hvad er problemstillingen? Ja, problemstillingen er jo, at ca. 300.000 boliger her i landet er meget forfaldne og mangler en eller flere væsentlige installationer: bad, varmt vand, toilet, centralvarme, eller hvad det nu kan være. En meget stor gruppe af disse boliger er så forfaldne, at der ikke er nogen økonomi i at sætte dem i stand, medmindre der gives et offentligt tilskud. Derfor har vi den almindelige, generelle lovgivning om byfornyelse her i landet, og jeg synes, det er både rimeligt og rigtigt, at det offentlige siger: O.k., vi vil ikke se så mange forfaldne boliger, vi må bidrage til at få sat en fornuftig aktivitet i gang.

[Boligministeren]

På den anden side har vi også en række boliger, som ganske vist ikke er nær så forfaldne, men alligevel trænger ikke bare til en kærlig hånd, men også til en væsentlig forbedring og bedre vedligeholdelse fremover, og det er her, loven om privat byfornyelse kommer ind i billedet.

Min tanke har hele tiden været, at det er vigtigt at sikre, at de offentlige midler, vi nu kan skaffe til støtte af byfornyelse, skal koncentreres omkring de allerdårligste ejendomme – netop for at sikre, at vi ikke glemmer dem i farten og risikerer, at de rent faktisk slet ikke bliver sat i stand – og så lade det private marked i videst muligt omfang klare den lettere byfornyelse eller de grå områder, eller hvad vi nu kunne kalde det. Det er hovedideen.

Jeg tror, at vi må gøre op med os selv, hvad det er, vi vil. Ønsker vi, at det offentlige skal støtte hvad som helst, når vi ikke det mål, som jeg tror der er meget bred enighed om i dette Folketing, nemlig at få gjort noget ved de problemer i de allerdårligste kvarterer her i landet, som vi alle sammen kan se. Det er svært både at blæse og at have mel i munden, og derfor tror jeg, at vi gennem fornuftige drøftelser vil kunne finde frem til fornuftige løsninger, som sætter mere skub i både den tunge byfornyelse og den lette byfornyelse. Det er det, sagen drejer sig om.

Den fg. formand (Ahlmann-Ohlsen):

Fru Kirsten Jacobsen. (Ophold). Eller fru Pia Gjellerup for en kort bemærkning? (Ophold). Anden omgang, fru Kirsten Jacobsen. (Ophold). O.k., anden omgang, fru Pia Gjellerup. Ja, undskyld, så kører vi anden omgang.

Pia Gjellerup (S):

Ja undskyld, at vi forvirrer formanden.

Boligministeren kom med en bemærkning om, at forslaget om at lade det offentlige hjælpe med finansieringen af de opgaver, der ligger inden for den lette byfornyelses område, lige netop skulle stoppe initiativerne. Jeg synes, at boligministeren udtaler sig mod bedre viden. Det forslag om privat byfornyelse, som vi kender, opererer med, at det alene er lejerne, som skal betale såvel forbedringer som udgiften til vedligeholdelse oven i det, de i forvejen betaler løbende til vedligeholdelse. Og vi har jo tærsket langhalm på det i løbet af hele for-

året og kunnet dokumentere, at huslejestigningerne blev endog særdeles store.

Hidtil har det været sådan ifølge lejeloven, at når udlejer varsler en stigning som følge af forbedringer, må han selv finansiere vedligeholdelsesdelen, enten af de indbetalte vedligeholdelsesmidler eller ved et udlæg, indtil lejerne får betalt dem over det kommende år. Forslaget her lægger op til at flytte den byrde fra udlejer til lejer. Det må ske i forventning om, at lejerne skulle have bedre mulighed for at finansiere vedligeholdelsesdelen end udlejerne, men det er der intet der taler for.

Derfor var Socialdemokratiets melding i foråret, at vi faktisk gerne ville medvirke til en konstruktion, hvor vi kunne få løftet finansieringen af vedligeholdelsesdelen, så udlejerne ikke stod med den alene. Vi drøftede også gennem flere måneder, om det var muligt at yde et rentetilskud til finansiering af vedligeholdelsesdelen i stedet for at få de store huslejestigninger med deraf følgende store udgifter til boligstøtte. Men sådan gik det ikke. Vi fik udgifterne til både forbedringer og vedligeholdelse lagt fuldt og helt over på lejerne uden det maksimum, som vi kender fra lejeloven, nemlig det lejedes værdi.

Jeg tror, det må være ret klart for alle, der kender noget til boligområdet, at så har man lagt gift for enhver aftale med lejere. Derfor har vi markeret her i efteråret, at det fortsat ville være nødvendigt at gå ind på boligområdet og forsøge at finde en fornuftig finansieringsmodel for vedligeholdelsesdelen. Det behøver sådan set ikke at have relation til dette lovforslag eller loven om privat byfornyelse; vi kan godt lave det i forbindelse med en lejelovsændring, hvis boligministeren foretrækker det. Men jeg tror, det er ret indlysende, at det ikke just er vores melding, der er grunden til, at lejerne ikke er myldret ud og har villet betale store huslejestigninger.

Men når boligministeren nu kommer ind på det synspunkt, at enhver melding om, at der skal forbedres noget på boligmarkedet, skulle lægge hindringer i vejen for initiativerne på området, vil jeg meget gerne bede boligministeren om at gribe i egen barm. Hvad med meldingerne på realkreditinstitutområdet? Ja, det er jo det trinvis; hver 15. arbejdsdag skal vi lave lempelser. Men tror boligministeren måske ikke, at der er nogle, der vil vente, til der er

[Pia Gjellerup]

gået yderligere 15 dage? Og erindrer boligministeren – jeg tør næsten ikke sige det, men erindrer boligministeren, hvad han har lovet af forbedringer på tilskudsordningen? Tror boligministeren ikke, det har nogen betydning?

Kirsten Jacobsen (FP):

Boligministeren svarede ikke på, hvorvidt regeringen kunne tænke sig den helt omkostningsfrie byfornyelse, altså at lempe reglerne for overgang til ejerboliger under den ene eller anden form i større målestok end i dag, eventuelt kombineret med en ret for de almennyttige selskaber til at forbedre deres økonomi ved at lade deres lejere overtage ejendommen. Det giver beskæftigelse, det giver byfornyelse, og det kan ske uden brug af offentlige midler.

Så vil jeg også godt spørge boligministeren – det nåede jeg ikke i mit første indlæg – om man vil være parat til at se på og eventuelt stramme reglerne i byfornylsesloven om kommunernes muligheder for at få råderet over en ejendom. Det er ubegribeligt for mig, at man skal have nogle regler, som faktisk giver kommunerne mulighed for at ekspropriere private ejendomme uden fuld erstatning og derefter videresælge dem til almennyttige boligselskaber. Det kan jeg dårligt tænke mig kan være en liberal boligministers livret, og i relation til en dom, der er afsagt i Aalborg, vil jeg meget gerne have, at vi ser på det.

Jeg kunne også godt tænke mig, at vi undersøgte, om man ikke kunne byforny på et andet plan, et andet niveau, end man gør i øjeblikket. I øjeblikket er det nemlig sådan, at når man skal byforny – og ambitionsniveauet er jo størst i de tilfælde, hvor man via kommunens råderet har ladet det gå til et almennyttigt byfornylselskab – bliver niveauet lagt efter nybyggeri, og prisen herfor bliver høje huslejer, som ingen kan betale. Så kompenserer man med overgangsordninger, så beboerne i hvert fald kan bo der i den tid, men man ser fuldstændig bort fra, at efter den overgangsperiode vil området skifte karakter. De oprindelige beboere har ikke længere råd til at bo der, og så skal der en helt ny kategori af beboere ind.

I stedet for at hive disse løsninger ned over hovedet på beboerne burde man f.eks. lytte til de unge mennesker i Vestbyen i Ålborg, som går på AUC. De vil måske gerne nøjes med en

meget mindre grad af fornyelse, de er interesserede i nogle nye vinduer, de er interesserede i, at der er et bad osv. osv. Men der behøver ikke at være fliser til flere hundrede kroner pr. kvadratmeter på badeværelset.

Jeg synes, det er vigtigt at have alle mulige former for byfornylsesgrader med i sine overvejelser, herunder at de løsninger, der bliver gennemført, virkelig sikrer, at beboerne også kan blive boende efter overgangsperioden.

Pelle Voigt (SF):

Der er en ting, jeg synes det ville være godt at få afklaret, inden denne debat slutter og vi tager fat på debatten om det socialdemokratiske forslag.

Som jeg forstod situationen omkring forhandlingerne om aktiveringsforliget, indgik en række partier her i Folketinget et forlig, der bl.a. indebar, at man gennemførte forslaget om privat byfornyelse. Netop på dette punkt af aktiveringsforliget meddelte SF, at den del af aftalen ville vi ikke være med i, den kunne vi ikke støtte. Vi delte ikke Socialdemokratiets synspunkt, nemlig at man, om jeg så må sige, kunne afsløre ordningens mangler eller fuldstændig manglende virkning ved at gennemføre den som lovgivning i Folketinget. Jeg håber ikke, at Socialdemokratiet vil benytte den taktik over for det forslag, vi behandler i dag, og så vidt jeg har forstået, vil man heller ikke gøre det.

Men man kan jo bestandig undre sig lidt over disse såkaldte boligforhandlinger, og derfor må jeg spørge, om der her er tale om et område, der er forligsstof, eller det er almindeligt, når man laver aftaler på disse områder, at den ene af parterne – i dette tilfælde regeringen – stiller ændringsforslag til en indgået aftale kun få dage efter, at der er indgået et forlig, tilsyneladende uden at konsultere de øvrige forligsparter. Når jeg siger tilsyneladende, er det, fordi jeg forstår, at Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre er modstandere af de ændringer, boligministeren foreslår her.

Boligministeren (Svend Erik Hovmand):

Jeg skal bare gøre to bemærkninger.

Jeg vil allerførst gentage – jeg har allerede været inde på det én gang – at det er klart, at både jeg og Socialdemokratiet, går jeg da ud fra, vil være indstillet på at drøfte de forelig-

[Bolligministeren]

gende forslag i forligskredsen med henblik på at sikre, at der bliver en så høj grad af øget beskæftigelse som overhovedet muligt. Socialdemokratiets forslag skal vi jo drøfte om lidt.

Men så vil jeg gerne vende mig til fru Kirsten Jacobsens bemærkninger om denne trinvis eller varierede byfornyelse, for her tror jeg i virkeligheden at vi er inde på et meget, meget vigtigt punkt. Sagen er den, at hvis alle byfornyelsesprojekter ender med en meget høj grad af byfornyelse, vil der ske to ting. For det første at det bliver dyrt at bo i husene, for det andet at vi vil få færre ejendomme byfornyet for de samme penge.

Det er årsagen til, at jeg bl.a. har fremlagt tanker om at sige: Kunne vi ikke sætte et niveau for byfornyelse på f.eks. 85 pct. af nybyggerprisen som det maksimale niveau, man kunne give offentligt tilskud til? Hvis man så i en eller anden provinsby finder ud af, at der er en ejendom oppe på hjørnet af torvet, som man gerne vil sætte endnu bedre i stand, er det også i orden, men så kan pengene ikke tages af den fælles byfornyelsespulje på de 2,6 mia. kr.; så må man finde en lokal løsning på det problem. Det er én vej at gå for at sprede aktiviteterne til flest mulige ejendomme og dermed øge beskæftigelsen og sikre en bedre boligstandard også af sociale hensyn til de mennesker, det her handler om.

Forslaget om privat byfornyelse er jo i virkeligheden også en farve på den samme palet, nemlig derved at man ikke behøver at gennemføre en total renovering, istandsættelse osv. af en ejendom, men at ejer og lejere kan blive enige om at nøjes med badeværelse eller noget andet i den enkelte situation.

Jeg tror, at den diskussion er utrolig vigtig for byfornyelsesaktiviteten i fremtidens Danmark. Jeg har bemærket, at også arkitekter og byggestanden i almindelighed er meget optaget af den diskussion. Jeg tror, det er vigtigt, at vi får drøftet grundlæggende, om det dog virkelig kan være rigtigt – hvad jeg ikke mener at det kan – at man kan opleve ejendomsbyfornyelsesprojekter, som koster 120 pct., 130 pct., 150 pct. af, hvad det vil koste at bygge en nybygget boligejendom på den samme plads. Derfor tror jeg, at vi her har en frugtbar diskussion til gode. En nedsættelse af det offentlige støtteniveau på dette område vil sikre, at flere ejendomme i de tunge områder kommer med,

vil sikre mere beskæftigelse, vil sikre, at vi løser flere problemer for de socialt dårligt stillede, som bor i disse ejendomme.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Jeg er helt enig med boligministeren i, at man sagtens kan forestille sig en sådan grænse, og at den også kan være fornuftig, ligesom jeg er helt enig med boligministeren i, at det ikke er fornuftigt at byforny til 150 pct. af nybyggeri, og at man ved den private byfornyelse godt kan aftale alt muligt. Men det var egentlig ikke det, jeg spurgte om. Det var, om man i forbindelse med dette forslag ville se på, hvad det er, der sker med den adgang, kommunerne har til at gå ind og råde over ejendommene, for i og med at kommunerne går ind og råder over ejendommene, lader dem indgå i et byfornyelsesprojekt, så sker der en overførsel fra den private grundejer masse til de almennyttige boligselskaber. De almennyttige boligselskaber har i bred almindelighed et ambitionsniveau om at byforny så højt og så dyrt som muligt, uanset hvad lejerne måtte ønske, og dér er det i hvert fald ikke lejerne, man spørger.

Det betyder, at når den særlige boligstøtte i overgangsperioden er ophørt, vil de oprindelige lejere ingen jordisk chance have for at bo i det kvarter mere, og så får man helt andre rige beboere ind i disse dyre, fine lejligheder. Det var vel bedre, at man sikrede, at der var tag og vinduer, rimeligt badeværelse osv., og at man eventuelt ikke brugte 85 pct., men måske kun 50 pct., hvis det var det, beboerne havde råd til at betale.

Der er en sag i Ålborg, hvor hele vestbyen, som består af meget små lejligheder, befinder sig i denne situation, og hvor beboerne står på kommunens trappe, tigger, beder og betaler. Men man er fuldstændig ligeglad, man ryster på hovedet, og det almennyttige byfornyelses selskab siger, at sådan skal der byfornys. Kommunen giver dem ret, og det offentlige betaler.

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Nu har debatten bevæget sig i en mere konstruktiv retning, hvis det endelig skulle være – det kunne dårligt gå anderledes – væk fra den såkaldte private byfornyelse til byfornyelse, og

[Pia Gjellerup]

dertil har jeg kun den korte bemærkning, at det egentlig var en meget logisk udtalelse, boligministeren kom med om, at det er da en tanke værd, om vi skal støtte byfornyelsesaktiviteter, der ligger på en væsentlig højere pris end nybyggeriet. Det er umiddelbart logisk, men følgen, som boligministeren kom ind på, er ikke særlig logisk, og det er spørgsmålet om de mange steder, hvor der foreligger særlige forhold af den ene eller anden karakter. Det er jo helt typisk, at det er mennesker og menneskeboliger, det drejer sig om. Der bliver det straks et langt mere kompliceret billede, og det er det i meget høj grad, når vi kommer ind i de større kvarterer, der skal byfornys.

Derfor er den slags modeller, som boligministeren lægger op til, alt for firkantede. Jeg vil bede boligministeren om – absolut ikke svare i dag, det ville være et helt urimeligt forlangende – men overveje, hvilke store vanskeligheder den helt nødvendige byfornyelse, der er i gang i projektfasen på Vesterbro i København, vil kunne komme i, hvis man generelt satte en 85 pct.s grænse på. Derved ville vi skabe os et uendeligt antal af helt uacceptable problemer, som vi derefter måtte løse, fordi vi har skabt dem ét for ét.

Dette er altså en lille advarende pegefinger om, at der selvfølgelig, når man taler om mere firkantede modeller, også er meget god grund til at være forsigtig med ikke at gøre dem for firkantede.

Boligministeren (Svend Erik Hovmand):

Jeg havde egentlig ikke tænkt mig at gøre flere bemærkninger, idet jeg er meget enig i de bemærkninger, som de to sidste ordførere er kommet med.

Men for at bortvejre enhver form for misforståelse vil jeg gerne i relation til fru Pia Gjellerups seneste bemærkninger sige, at den meget enkle problemstilling, jeg rejste, selvfølgelig ikke er udtømmende for de synspunkter, jeg har på det område; det tillader taletiden simpelt hen ikke.

Jeg er helt enig i, at vi ikke skal se så firkantet på det, at man bare slår en streg og siger: Alle over 85 pct. eller 80 pct., eller hvad man nu kunne blive enig om. Der er noget, der hedder fredede bygninger, og der skal selvfølgelig tages en lang række forskellige hensyn.

Men mit grundlæggende synspunkt er, at vi kan få mere gjort i stand for de samme penge og løse flere sociale opgaver for de samme penge og sætte flere hænder i arbejde for de samme penge. Det synes jeg er en diskussion værd også i Folketingets Boligudvalg.

Hvordan vi så kan gøre det i praksis, er et spørgsmål, vi selvfølgelig må vende tilbage til. Vi skal ikke aflevere nogen firkantede budskaber her i dag; det ville jo sætte alt for mange unødige bekymringer i sving rundt omkring. Derfor denne lille markering af, at mine udtalelser altså kun skal tages som en appetitvækker til en forhåbentlig frugtbar diskussion.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Jeg er ked af, at det ikke kan lykkes mig at få boligministeren til at besvare mit spørgsmål, som jeg nu stiller for tredje gang fra talerstolen i dag, nemlig om ministeren vil være positiv og se på den måde, kommunerne har brugt den mulighed, de har for at gå ind og råde over ejendommene. Ved at begrænse den mulighed vil man nemlig også opnå det, som boligministeren lige akkurat nu efterlyste, nemlig mere byfornyelse for færre penge – oven i købet ikke hen over hovedet på lejerne.

Noget andet, som jeg ligeledes vil bede boligministeren om at svare på – jeg kan se, han vil tage ordet – er, om man vil begrænse eller lave om på kommunernes ret til at lade en af deres egne ejendomme blive et selvstændigt byfornyelsesprojekt, således at de kan byforny deres skoler og deres stationsbygninger, og jeg ved ikke hvad, hvor de sidder og bevilger og giver sig selv lov. I øjeblikket er de begyndt at byforny deres gamle plejehjem med offentlige midler. De må ikke bygge nogen efter bistandsloven, men ved at komme ind under et byfornyelsesprojekt kan man altid få et par millioner hevet ud af Boligministeriet, hvis man får ansøgningen lavet smart nok, og hvis kommunalbestyrelsen ellers vedtager, at den pågældende ejendom er et byfornyelsesprojekt i sig selv, så er der ingen, der opdager, at det i og for sig var et plejehjem.

Boligministeren (Svend Erik Hovmand):

Jeg tror ikke, formanden tillader, at jeg går ind i en større diskussion om det sidste, fru Kirsten Jacobsen nævnte, som jo er en diskus-

[Boligministeren]

sion, vi tidligere har ført under behandlingen af et særskilt lovforslag her i Tinget.

Men jeg vil gerne gentage det, jeg sagde for et øjeblik siden, nemlig at jeg faktisk er principielt positiv over for de to seneste ordføreres synspunkter. Jeg mener faktisk, at der ligger meget i de bemærkninger, også fru Kirsten Jacobsen kom med i den første del af sit sidste indlæg her. Det er altså nødvendigt, at man bliver lidt mere økonomisk bevidst, for nu at sige det meget diplomatisk, med de midler, vi her taler om, netop med henblik på at sikre, at flere mennesker får glæde af de midler, og at vi løser flere problemer for de samme penge.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Den fg. formand (Ahlmann-Olsen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

11) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 5:

Forslag til folketingsbeslutning om fremme af beskæftigelsen i bygge- og boligsektoren.

Af Baadsgaard (S) m.fl.
(FremSAT 8/10 92).

Lovforslaget sattes til forhandling.

*Forhandling***Boligministeren (Svend Erik Hovmand):**

Socialdemokratiet opfordrer i dette beslutningsforslag regeringen til at tage initiativer på en række områder – det er jo et ganske omfattende forslag, vi her stilles over for – alt sammen med henblik på at øge beskæftigelsen i byggebranchen og dermed udnytte den ledige kapacitet, som branchen desværre har.

Jeg vil gerne indlede med at sige, at jeg er glad for, at Socialdemokratiet også vil bidrage til – og det ville da også være underligt andet – at vi kan opnå en øget aktivitet i byggesektoren, og elementerne i forslaget ligger jo på mange områder tæt på regeringens egne overvejelser. Regeringen er enig i, at der er behov for at øge aktiviteten ved vedligeholdelse, forbedringer af boligmassen, og jeg er meget positiv over for en drøftelse heraf.

I den forbindelse vil jeg gerne understrege, at regeringen faktisk allerede gennem de sidste par år har gennemført en række initiativer med henblik på at fremme denne omstilling i byggesektoren, og jeg har eksempelvis så sent som for nogle få uger siden fremlagt en såkaldt 10-punkts-plan, der indeholder foranstaltninger, som på samme tid øger beskæftigelsen på bygge- og anlægsområdet og fremmer væksten på længere sigt.

Vi er således godt i gang med forskellige initiativer, og jeg vil nu knytte nogle bemærkninger til de enkelte punkter i det socialdemokratiske beslutningsforslag, som er fremsat til drøftelse netop i dag. Jeg vil også i den forbindelse gøre et par parallelle bemærkninger til nogle af de forslag, jeg nævnte i den såkaldte 10-punkts-plan.

For det første om tilskudsordningen: Socialdemokratiet foreslår, at tilskudsordningen for forbedringsarbejder forlænges til den 31. december 1994 og gøres mere attraktiv for lejere, idet der ved en demokratisk beslutning blandt beboerne skal kunne træffes beslutninger om at anvende tilskuddet til arbejder på ejendommen eller i de enkelte boliger.

Regeringen ønsker også en forbedring på dette område. Derfor har jeg i 10-punkts-planen foreslået, at ordningen forlænges med et halvt år, samt at rammen og det maksimale tilskudsbeløb forøges. Samtidig vil det af 10-punkts-planen fremgå, at det også foreslås fra den 1. januar 1994 at ændre tilskudsordningen til en fradragsordning med et maksimalt fradrag på 20.000 kr.

Socialdemokratiet foreslår en ændret ansøgningsprocedure for beboere i udlejningsejendomme. Dertil vil jeg gerne sige, at det er et forslag, jeg ikke er nogen varm tilhænger af. Regeringen er ikke tilhænger af at ændre tilskudsordningen, således at et flertal af beboerne kan træffe beslutning om en kollektiv an-